



Šola za ravnatelje



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,  
ZNANOST IN ŠPORT



EVROPSKA UNIJA  
EVROPSKI  
SOCIALNI SKLAD

**XX. STROKOVNI POSVET  
POMOČNIKOV RAVNATELJEV**

# **Pravičnost, enakost, etičnost in vloga pomočnika ravnatelja**

**Gradivo za udeležence**

**6. in 7. marec 2018**

Kongresni center Portus, Hotel Slovenija, Portorož

## **XX. STROKOVNI POSVET POMOČNIKOV RAVNATELJEV** **Pravičnost, enakost, etičnost in vloga pomočnika ravnatelja**

**Uredila:** Eva Valant

**Izdala in založila:** Šola za ravnatelje

**Odgovorna oseba:** dr. Vladimir Korošec

**Oblikovanje:** Face d.o.o.

**Tisk:** Birografika Bori d.o.o.

**Naklada:** 380

Ljubljana, marec 2018

©2018 Šola za ravnatelje

Posvet sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija  
iz Evropskega socialnega sklada.



## PROGRAMSKI IN ORGANIZACIJSKI ODBOR

dr. **Justina Erčulj**, Programski vodja posveta

**Eva Valant**, Vodja organizacije posveta

dr. **Vladimir Korošec**

mag. **Polona Peček**

mag. **Branka Likon**

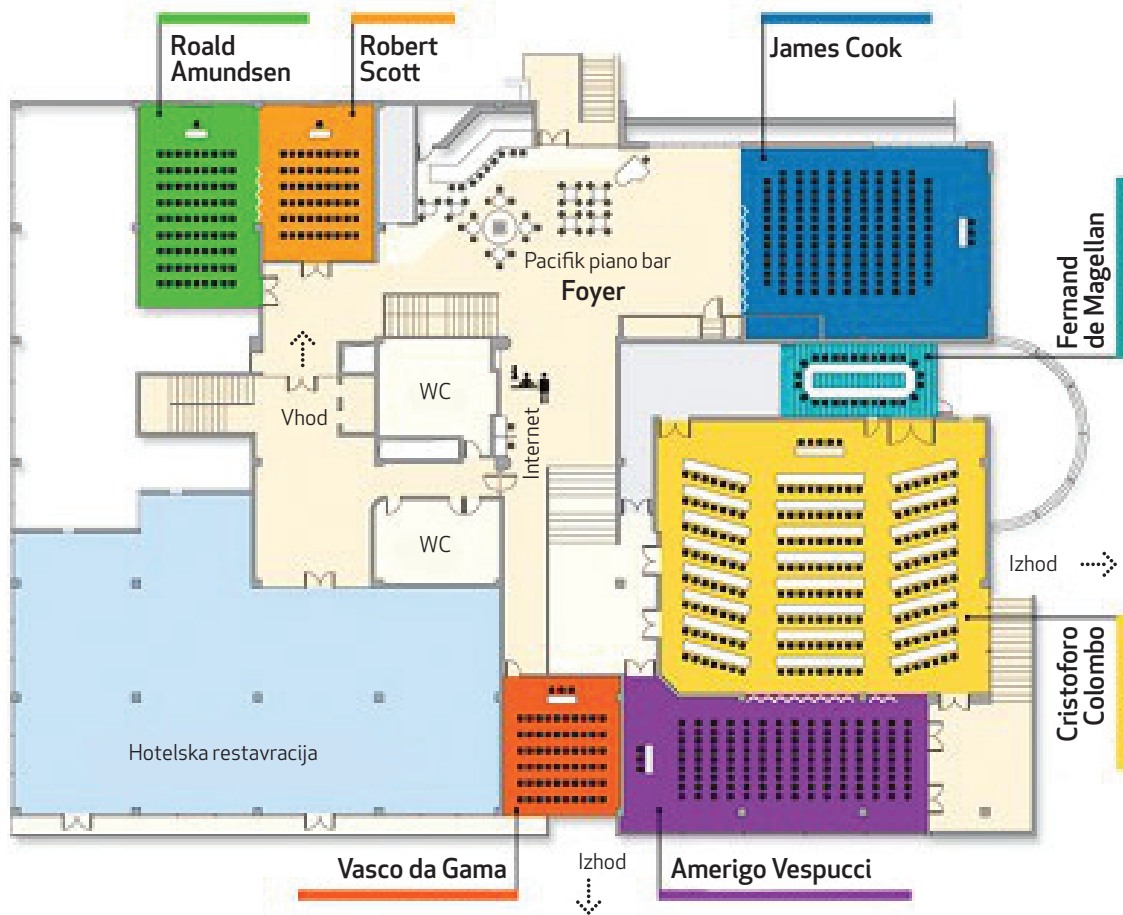
**Petra Weissbacher**

**PRAVIČNOST, ENAKOST, ETIČNOST IN  
VILOGA POMOČNIKA RAVNATELJA**  
XX. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev  
Gradivo za udeležence





## TLORIS KONGRESNEGA CENTRA PORTUS





# KAZALO

Program srečanja .....	4
Plenarna predavanja .....	6
Delavnice .....	12

**PRAVIČNOST, ENAKOST, ETIČNOST IN  
VLOGA POMOČNIKA RAVNATELJA**  
XX. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev  
Gradivo za udeležence





## PROGRAM SREČANJA

Plenarna predavanja bodo potekala v dvorani COLOMBO.

### Torek, 6. marec 2018

10.00-11.30	<b>Druženje ob kavi</b>	
11.30-13.00	<b>Uvodni nagovor, predstavitev programa in teme</b>	dr. Justina Erčulj, Šola za ravnatelje
	<b>Plenarno predavanje</b>	Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic
13.00-14.30	<b>Odmor</b>	
14.30-15.30	<b>Človek v razcepu med 'egoizmom' in 'empatijo'</b>	dr. Urban Vehovar, Pedagoška fakulteta, Univerza na Primorskem
15.30-16.00	<b>Odmor</b>	
16.00-17.30	<b>Okrogla miza</b>	Adi Smolar, dr. Urban Vehovar, Pedagoška fakulteta, Univerza na Primorskem; dr. Justina Erčulj, Šola za ravnatelje in mag. Jelica Lazarevič Lajovic, Iskratel Sekumady Condé, RTV Slovenija
17.30-18.00	<b>Odmor</b>	
18.00-19.00	<b>Dostopnost kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje</b>	mag. Mojca Jan Zoran, Slovenski gledališki inštitut; Petra Gajžler, Art kino mreža Slovenije in dr. Bogdana Borota, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem

### Sreda, 7. marec 2018

8.30-10.00	<b>Delavnice</b>	
10.00-10.30	<b>Odmor</b>	
10.30-12.00	<b>Delavnice - ponovitev</b>	
12.00-13.30	<b>Kosilo</b>	
13.30-15.00	<b>Delavnice - ponovitev</b>	
15.00-15.30	<b>Odmor</b>	
15.30-17.00	<b>Delavnice - ponovitev</b>	



## DELAVNICE

Dvorana	Delavnica	Izvajalci
BATANA Grand hotel Portorož	Učinkovito sodelovanje med ravnateljem in pomočnikom	mag. Polona Peček in dr. Justina Erčulj, Šola za ravnatelje; Štefan Žun in Mirjana Kravcar, OŠ Bistrica; Majda Piki in Polona Učakar, OŠ Vransko-Tabor; Aleš Žitnik, Karmen Podgoršek in Dijana Korožec, OŠ Franceta Prešerna Kranj; Marjana Zupančič, Terezija Tabor in Mojca Laznik, Vrtec Pedenjped Ljubljana
GALEA Grand hotel Portorož	Pogled na inkluzivno družbo skozi oči ravnatelja	Matjaž Barič, OŠ Milke Šobar-Nataše Črnomelj
AMUNDSEN	Moralne in etične dileme pomočnikov ravnateljev	mag. Peter Markič, šola za ravnatelje in Rado Kostrevc, OŠ Trebnje
COLOMBO	Prijava nepravilnosti v šolah	dr. Alma Maruška Sedlar
VESPUCCI	Etičnost in pravičnost skozi igro <b>(izvedba ob 8.30 in 15.30)</b>	mag. Sandra Jenko, Slovenski gledališki inštitut
	Kulturno udejstvovanje za kakovostno življenje <b>(izvedba ob 10.30 in 13.30)</b>	Marko Bratuš, Slovensko narodno gledališče Nova Gorica
SCOTT	Zloraba moči v odnosu do človekove narave	dr. Urban Vehovar, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem
DA GAMA	Kakršno vprašanje – takšen odgovor? Pregovori in sorodni izrazi v kontekstu pravičnosti, enakosti in etičnosti	dr. Matej Meterc, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

**PRAVIČNOST, ENAKOST, ETIČNOST IN  
VLOGA POMOČNIKA RAVNATELJA**  
XX. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev  
Gradivo za udeležence





## PLENARNA PREDAVANJA

**Vlasta Nussdorfer**, varuhinja človekovih pravic

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---







dr. Urban Vehovar, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem

## ČLOVEK V RAZCEPU MED »EGOIZMOM« IN »EMPATIJO«

Izhajajoč iz spoznanj evolucijske psihologije je človek bitje, ki je v svojem bistvu in po naravi tako »egoistično« kot »altruistično«. Kot vrsta se gibljemo med obema poloma, dani sta nam sposobnost in zmožnost odločanja in ravnanja v skladu z enim in drugim. Razveseljujoče je, da lahko rečemo, da smo ljudje v precejšnji meri »dobri« – ena od posledic evolucije visoko razvitih živalskih vrst je namreč ta, da so oziroma smo moralna bitja. Z drugimi besedami – z geni nam je dana tudi zasnova morale, z geni so nam dani vzgibi, ki nas usmerjajo k temu, da delujemo v dobro skupnosti in sočloveka, kakor nam je, na drugi strani, dana zmožnost, da delujemo predvsem v skladu z zasebnimi interesi. Od posameznikovih osebnostnih značilnosti, od družbe, v katero smo vrojeni, ter od družbenih okoliščin je odvisno, koliko bomo uresničili prirojeni potencial za delovanje v dobro skupnosti in sočloveka, v širšem smislu pa planeta, na katerem živimo. Tudi v zvezi z delovanjem ljudi, ki imajo v rokah takšno ali drugačno obliko družbene moči, se sprašujemo o tem, ali delujejo v dobro podrejenih ter ožje in širše skupnosti ali pa zadovoljujejo predvsem svoje »egoistične« interese. Ali potemtakem ravnamo kot etična in moralna bitja in pod kakšnimi pogoji?

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





mag. **Mojca Jan Zoran**, Slovenski gledališki inštitut; **Petra Gajžler**, Art kino mreža Slovenije; dr. **Bogdana Borota**, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem

## **DOSTOPNOST KAKOVOSTNE KULTURNO-UMETNOSTNE VZGOJE, PREDAVANJE IN PREDSTAVITEV NACIONALNIH PROJEKTOV KULTURNO-UMETNOSTNE VZGOJE**

»Vsakdo ima pravico prosto se udeleževati kulturnega življenja svoje skupnosti, uživati umetnost in sodelovati pri napredku znanosti in biti deležen koristi, ki iz tega izhajajo,« je zapisano v Splošni deklaraciji človekovih pravic, ki jo je leta 1948 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov. Tisti, ki ve in zna, ki je večč »branja« različnih »jezikov«, s katerimi kultura in umetnost nagovarjata človeka, bo lahko to pravico izkoriščal v vsej polnosti in se z njo vseživljenjsko osmišljal. Mag. Mojca Jan Zoran, direktorica Slovenskega gledališkega inštituta, nacionalnega koordinatorja za gledališko vzgojo, ter vodja nacionalnega projekta *Gleda(l)išče*, nam bo predstavila ustvarjalna partnerstva med profesionalnimi gledališkimi ustanovami in vzgojno-izobraževalnimi zavodi (med gledališkimi ustvarjalci in pedagogi). Spoznali bomo nove možnosti za spodbujanje gledališke pismenosti – kako lahko z medpodročnim sodelovanjem v formalno učno okolje vpeljujemo neformalne, ustvarjalne pristope, inovativne in prožne oblike učenja. Spodbujanju ustvarjalnega partnerstva so namenjeni naslednji projekti kulturno-umetnostne vzgoje na področju gledališča: *Gleda(l)išče* – s spletno platformo Zlata paličica (referenčno bazo za iskanje in prvo spoznavanje kakovostnih gledaliških predstav za otroke in mladino), *Prvi prizor* (nosilec SNG Maribor) in *Igrišče za gledališče 2.0* (nosilec Zavod Bunker).

Petra Gajžler, vodja projekta Filmska osnovna šola pri Art kino mreži Slovenije, bo predstavila tri nacionalne filmskovzgojne projekte, ki spodbujajo ustvarjalna partnerstva med filmskimi ustanovami in vzgojno-izobraževalnimi zavodi: *Filmsko osnovno šolo* (nosilka Art kino mreža Slovenije), *Razumevanje filma* (nosilka Slovenska kinoteka) in *Filmski vlak* (nosilec Center za mladinsko kulturo Kočevje). Projekti so namenjeni dodatnemu usposabljanju na področju filma in filmske vzgoje, in sicer strokovnim delavcem iz vzgojno-izobraževalnih zavodov in kulturnih ustanov ter študentom. Dejavnosti projektov zajemajo vse od vzpostavitve strategije inovativnih učnih procesov izobraževanja s filmom in skozi film, razvijanja problemskih, projektnih, raziskovalnih in partnerskih pristopov k filmu, do skupnih strokovnih usposabljanj. V predstavitvi bo poudarek na novem filmskovzgojnem informacijskem spletišču *Šola filma*, ki bo prispevalo h krepitvi kompetenc strokovnih delavcev na področju filma in filmskovzgojnih vsebin ter širilo njihovo dostopnost.

Umetniška izkušnja ima velik pedagoški potencial, saj nas do doživetja in spoznanja popelje na poseben način, kot simbolno posredovana izkušnja. To je osrednja ideja nacionalnega projekta *Razvijanje sporazumevalnih zmožnosti s kulturno-umetnostno vzgojo* (SKUM), ki poteka v devetindvajsetih vrtcih ter osnovnih in srednjih šolah po Sloveniji. Projekt, s katerim bi radi v vzgojno-izobraževalne zavode pripeljali več umetnosti in priložnosti za njeno doživljanje, bo predstavila vodja, dr. Bogdana Borota s Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem. Partnerstvo vzgojno-izobraževalnih ustanov z ustvarjalci, umetniki in kulturnimi ustanovami bogati šolski prostor in kliče po nadaljnjem razvoju pedagoške prakse, še zlasti v povezavi s tandemskim poučevanjem učitelja in umetnika ter z inovativnimi učnimi okolji zunaj šolskega prostora, kot so na primer gledališče, koncertna dvorana, kino.

Vse predstavljene nacionalne projekte sofinancirata Ministrstvo za kulturo RS in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ob podpori Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada.



**PRAVIČNOST, ENAKOST, ETIČNOST IN  
VILOGA POMOČNIKA RAVNATELJA**  
XX. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev  
Gradivo za udeležence



---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---



## DELAVNICE

dr. **Alma Maruška Sedlar,**

### PRIJAVA NEPRAVILNOSTI V ŠOLAH

V zadnjem času je v šolstvu posebno aktualno vprašanje anonimnih prijav. Te sicer prihajajo predvsem od staršev, vendar pa so lahko avtorji (ne nujno dobronamernih) anonimnih prijav tudi kolegi iz zbornice. Ravnatelji opozarjajo, da je inšpekcijskih poizvedb na podlagi anonimnih prijav že toliko, da je zaradi njih ovirano vsakodnevno delo v šoli.

Po drugi strani so zaposleni v šolstvu, enako kot v večini vseh drugih ustanov tako v javnem kot zasebnem sektorju, pogosto priča dejanskim nepravilnostim in kršitvam ali vsaj sumom, da gre zanje.

Kako naj ravna pomočnik, ki lahko po eni strani sam zazna domnevne nepravilnosti, po drugi pa lahko kaj hitro postane tisti, ki mu bodo drugi zaposleni zaupali svoje sume o domnevnih nepravilnostih in ga prosili, naj ukrepa?

Kot pomočniki se lahko pri tem hitro znajdemo med dvema ognjema.

Na delavnici se bomo poskušali vživeti tako v vlogo žvižgača (posameznika, ki zazna sume, da pri delu prihaja do nepravilnosti in nanje opozori) kot v vlogo tistega, na katerega se je žvižgač obrnil in od kogar pričakuje ukrepanje. Iskali bomo odgovor na vprašanje, ali bi bila predlagana ukinitvev anonimnih prijav v šolstvu ustrezna rešitev, in spregovorili o tem, zakaj (dobronamerno) prijavo sumov, da gre za nepravilnosti in druge kršitve, v šolskih zbornicah še vedno tako pogosto razumejo kot tožarjenje.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





dr. **Urban Vehovar**, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem

## **ZLORABA MOČI V ODNOSU DO ČLOVEKOVE NARAVE**

Sicer nam je prirojena zmožnost za empatijo, kar pomeni, da se intuitivno odvrčamo od ravnanj, ki prizadevajo sočloveka ali živali, vendar to ne pomeni, da zmeraj ravnamo v skladu s prirojenimi vzgibi. Ko zasedamo družbeni položaj, na katerem smo tako ali drugače nadrejeni, ali kadar nadrejeni to do nas zahtevajo, ravnamo v nasprotju s svojo naravo in zatremo občutenje nelagodja, ki nas prevzema ob trpljenju sočloveka. To ne velja za klinične psihopate, njim za dobro sočloveka ali skupnosti ni mar. Vendar to še ne pomeni, da povprečen človek ne bo ubijal ali trpinčil. Vprašamo se lahko, kaj je može in očete srednjih let privedlo do tega, da so sodelovali v pokolih Judov med drugo svetovno vojno. Našteti je mogoče še veliko več tovrstnih primerov. Da bi razumeli vzroke za ravnanja, ob katerih zatremo svojo zmožnost za empatijo, bomo analizirali več dokumentarcev in poročil o empiričnih raziskavah.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---







dr. **Matej Meterc**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

## **KAKRŠNO VPRAŠANJE – TAKŠEN ODGOVOR? PREGOVORI IN SORODNI IZRAZI V KONTEKSTU PRAVIČNOSTI, ENAKOSTI IN ETIČNOSTI**

Delavnica bo posvečena ustaljenim izrazom stavčnega tipa, med katerimi so najbolj znani in priljubljeni pregovori, saj veljajo za nosilce izkušenj, modrosti in jezikovne ustvarjalnosti. Z udeleženci se bomo vprašali, kako in koliko se na tej ravni sporazumevanja kaže človekovo razmerje do pravičnosti, enakosti in etičnosti. Delavnico bo vodil frazeolog, paremiolog ter slovaropisec z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, dr. Matej Meterc.

V enem izmed sklopov delavnice se bomo posvetili pregovorom in sorodnim enotam, ki neposredno govorijo o pravičnosti, enakosti in etičnosti. Ker gre za pojme, ki so za delovanje družbe velikega pomena, je takih izrazov precej. Posvetili se bomo vprašanju širokega razpona situacij, v katerih uporabljamo pregovorne izraze, in si ogledali različne govorne strategije, ki jih z njimi dosegamo.

Opravili bomo kratko in enostavno anonimno anketo, si ogledali rezultate podobnih anket in se seznanili z izbranimi statističnimi podatki o rabi pregovorov in sorodnih enot, npr. o povprečnem poznavanju takih enot med slovenskimi govorniki, o lestvici najbolj znanih pregovorov, o nekaterih pokrajinskih in starostnih razlikah in še čem. Med drugim si bomo ogledali nekaj rezultatov posebne ankete, ki so jo med 215 slovenskimi dijaki in študenti izvedli leta 2017.

Vprašali se bomo, kakšne okoliščine vplivajo na rabo pregovornih izrazov in kako lahko presojava o njihovi večji ali manjši ustreznosti. Razpravljali bomo o primerih izrazov, ki v določenih okoliščinah lahko sogovornika spravijo v nelagoden, podrejen ali ponižujoč položaj, pa tudi o primerih enoznačno šovinističnih ter ponižujočih izrazov. Pokazali bomo, da gre, čeprav je za jedro pregovorov značilna poučnost, v marsikaterem primeru za tanko mejo med šaljivostjo in žaljivostjo.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





mag. **Polona Peček** in dr. **Justina Erčulj**, Šola za ravnatelje; **Štefan Žun** in **Mirjana Kravcar**, OŠ Bistrica; **Majda Pikel** in **Polona Učakar**, OŠ Vransko-Tabor; **Aleš Žitnik**, **Karmen Podgoršek** in **Dijana Korošec**, OŠ Franceta Prešerna Kranj; **Marjana Zupančič**, Terezija Tabor in **Mojca Laznik**, Vrtec Pedenjped Ljubljana

## UČINKOVITO SODELOVANJE MED RAVNATELJEM IN POMOČNIKOM

Dobro sodelovanje med ravnateljem in pomočnikom je eden od pomembnih pogojev za etično delovanje vsakega vzgojno-izobraževalnega zavoda. Njunjo (so)vodenje mora temeljiti na enakih vrednotah, ki podpirajo njuna usklajena ravnanja. Pomočnik tako sodelavcem ne more dajati drugačnih sporočil kot ravnatelj ali sprejemati odločitev, ki nasprotujejo ravnateljevim. Velja pa tudi nasprotno: ne bi bilo prav, da bi ravnatelj s svojimi sporočili in ravnanji nasprotoval pomočniku ali pomočnikom. Prav tako pomočnik ne sme prevzemati vloge »blažilca« med ravnateljem in sodelavci, kakor so svoj položaj v službi slikovito predstavili nekateri pomočniki. Ravnatelj in pomočnik morata torej odprto komunicirati drug z drugim, se usklajevati in si zaupati. Na delavnici bomo predstavili nekatere uspešne vidike takega sodelovanja med ravnatelji in njihovimi pomočniki ter v razpravi odgovorili na vprašanja, ki se pojavljajo na tem področju.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





**Matjaž Barič**, OŠ Milke Šobar - Nataše Črnomelj

## **POGLED NA INKLUZIVNO DRUŽBO SKOZI OČI RAVNATELJA**

Matjaž Barič, ravnatelj OŠ Milke Šobar - Nataše Črnomelj, je že več kot dvajset let vpet v vzgojo in izobraževanje otrok in učencev s posebnimi potrebami. Pred nastopom ravnateljevanja je bil izvajalec dodatne strokovne pomoči na osnovnih šolah. Skupaj s strokovnimi delavci šole aktivno sodeluje pri številnih dejavnostih, projektih, ki podpirajo uvajanje novih metod, pristopov, oblik pri delu z otroki in učenci s posebnimi potrebami, kar vse pripomore k uspešnemu vključevanju otrok in mladostnikov v redne programe. Tako v okviru šole delujeta Svetovalnica za otroke in starše in Center za strokovno podporo in pomoč otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami ter njihovim staršem.

Delavnice bo odprl z razpravo o pogledih udeležencev na inkluzijo. Sodelujoči se bodo seznanili z razlikami med integracijo in inkluzijo, pri čemer jim bo predstavil različne modele inkluzije v evropskih šolskih sistemih (Italija, Slovaška, Danska, Švedska, Finska ...).

Na delavnicah bodo poskušali opredeliti ovire in jih premostiti ter hkrati najti uspešne pristope in metode, ki strokovnim delavcem ter drugim posameznikom omogočajo uspešen prehod v inkluzivno družbo. Za zaključek bodo udeleženci svoja razmišljanja in mnenja o koristnosti koncepta inkluzije preverili tudi s samorefleksijo.

Po alinejah:

1. Kaj mislimo, da vemo o inkluziji? Razprava o različnih pojmovanjih inkluzije in pogledih nanjo.
2. Razlike med integracijo in inkluzijo.
3. Oris praktičnih primerov inkluzije v evropski šolskih sistemih.
4. Inkluzija v Sloveniji:
  - kaj nas ovira pri udejanjanju inkluzije v šoli;
  - različni pristopi in metode k uresničevanju inkluzivnih idej;
  - vloga strokovnih delavcev v pedagoškem procesu inkluzije;
  - analiza in samorefleksija udeležencev.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





mag. **Sandra Jenko**, Slovenski gledališki inštitut (projekt *Gleda(l)iščje*)

## ETIČNOST IN PRAVIČNOST SKOZI IGRO

Gledališče je svet domišljije in varen prostor, kjer lahko (kot ustvarjalci ali gledalci) skočimo v drugačne vloge, se prestavimo v resnične in neresnične situacije, spoznavamo medčloveške odnose in različne načine komuniciranja ter doživimo raznolika čustva – in vse to brez posledic za naše vsakdanje življenje. Kajne? S tehnikami gledališke pedagogike se bomo na primerih ukvarjali z moralo, pravičnostjo in strpnostjo, na ustvarjalen način spodbudili sodelovanje, sporazumevanje in reševanje konfliktov ter razmišljali o katarzičnem učinku uživanja in ustvarjanja kulture in umetnosti.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---







**Marko Bratuš**, SNG Nova Gorica (projekt *Gleda(l)išč(e)*)

## **KULTURNO UDEJSTVOVANJE ZA KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE**

V projektu Ustvarjalne Evrope Generacija generaciji, ki je med letoma 2016 in 2017 potekal v Ljubljani, Amsterdamu, Clermont-Ferrandu in Geestensethu, so srednješolci iz različnih socialnih okolij z metodo avtorskega gledališča spoznavali drug drugega, sami sebe ter na ustvarjalen način povečali svoje socialne in komunikacijske kompetence. Na delavnici bomo na podlagi znanj, izkušenj in metod, ki smo jih v navedenem projektu razvili v mednarodnem timu, na blago interaktiven način spoznali načela vodenja skupine, metodologijo dela z različno mislečimi in njihovo ustvarjalno vključevanje ter si izmenjali izkušnje o pozitivnem vplivu kulturnega udejstovanja in ustvarjalnosti.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





mag. **Peter Markič**, šola za ravnatelje in **Rado Kostrevc**, OŠ Trebnje

## MORALNE IN ETIČNE DILEME POMOČNIKOV RAVNATELJEV

Ustvarjanje etičnega okolja je naloga vseh in vsakega posebej. Pritoževanje nad današnjim pomanjkanjem etike in morale prinaša samo olajšanje, stanje pa ohranja nespremenjeno. Etika se začne in konča pri meni. Vloga pedagoških delavcev pri ustvarjanju etičnega okolja je v času, ki ga zaznamujejo številne afere, še pomembnejša kot nekoč. To velja še zlasti za vrtce in šole, saj je naša profesionalna dolžnost in odgovornost pokazati mladim, da so vrednote, kot so na primer poštenje, zaupanje, strpnost pomembne, zato se moramo zanje zavzemati in jih tudi izkazovati v praksi.

Etike v odločanju ne morejo nadomestiti zakoni in pravilniki, lahko so samo vodilo za etično ravnanje. To pa ni dovolj, saj pravni red določa tisto, kar ni dovoljeno. Vse drugo je dopustno, ni pa nujno tudi moralno. Kodeksi in standardi načrtajo mejo med dobrim in slabim. Odločanje v skladu z etiko torej ni vedno enostavno. V nas se ustvarjajo dvomi in skrbi. Ni vedno le belo ali črno, včasih je tudi sivo. Nemoralne odločitve imajo vedno svojo ceno, ki jo enkrat moramo plačati. Na koncu ogrozijo tisto, kar smo si z njimi pridobili.

Specifičen položaj pomočnikov v strukturi šole ali vrtca in pestrost njihovih nalog in opravil, pogosto terjata tudi odločanje v skladu z etiko in moralno. Kot vmesni člen med ravnateljem in sodelavci ste pogosto postavljeni pred odločitve, ki predstavljajo moralne dileme. »Med kladivom in nakovalom iščemo ravnotežje tako, da je za vse prav,« je to opisala pomočnica ravnatelja. Blažilec konfliktov, mediator, soustvarjalec primerne klime, motivator, so pričakovanja, povezana z vašo vlogo. Udejanjajo se skozi dostopnost, pozitivno naravnost, poslušnost za človeške stiske, empatijo. Kako ob vsem tem slediti še etičnim in moralnim načelom?

Na delavnici bomo pogledali nekaj napotil za etično, zlasti pa za moralno ravnanje. Skupaj bomo osvetlili nekatere moralne dileme, s katerimi se srečujete pri svojem delu in izpostavili tiste, ki so ključne za vaš položaj in vaše delo.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---









A series of 25 horizontal lines for writing, arranged in a vertical column on the right side of the page.



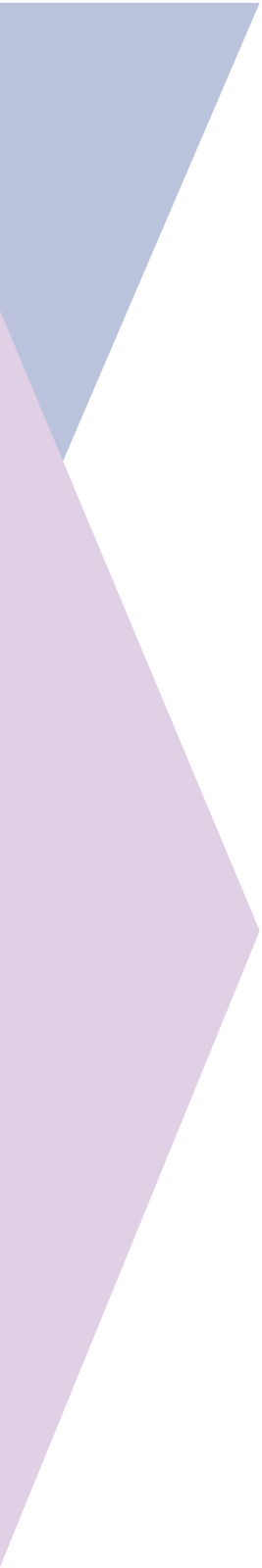
















Šola za ravnatelje



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,  
ZNANOST IN ŠPORT



EVROPSKA UNIJA  
EVROPSKI  
SOCIALNI SKLAD



**XX. STROKOVNI POSVET  
POMOČNIKOV RAVNATELJEV**

# **Pravičnost, enakost, etičnost in vloga pomočnika ravnatelja**

Gradivo za udeležence

**6. in 7. marec 2018, Portorož**